

Miljøministeriet
Departementet

EU-regulering af husdyrbrug med fokus på BAT

KTC Natur- og Miljøkonference
30. maj 2024

Emnerne

Lidt om generelt om EU-ret

Lidt generelt om implementering af EU ret

Overblik over EU-regler på husdyrbrugsområdet

Revision af IE-direktivet

Fokus på IE-direktivet og BAT

Danske BAT-regler

Opdatering af BAT-krav

EU-ret

Kommission fremsætter forslag til retsakter:

- Forordninger
- Direktiver
- Afgørelser
- Henstillinger

Rådet og Europa Parlament vedtager i fællesskab

- Op til tre behandlinger
- Kan blive meget kompliceret, hvis de er uenige
- Evt. forligsprocedure
- Hvis parterne ikke kan enes, bortfalder forslag

Implementering af EU-ret

- Forordninger gælder umiddelbart
 - Evt. behov for enkelte nationale regler (administration, tilsyn mv.)
 - PRTR-forordningen (forureningsregister)
- Direktiver skal omsættes til national regulering
 - Skaber som udgangspunkt kun rettigheder og pligter for staterne
 - Implementering skal ske præcist i nationale regler efter direktivets indhold
 - Kan de være umiddelbart anvendelige: Ja, på visse betingelser
 - Bruger Miljø- og Fødevareklagenævnet dem? Ja, i visse situationer

EU-ret på husdyrbrugsområdet (anlæg)

OBS kun staldanlæg, beholdere mv., ikke udbringning af gødning på markerne

VVM-direktivet (vurdering af virkning på miljøet)

Bilag 1: Obligatorisk VVM-pligt (fuld VVM-redegørelse) for oplyste (store fjerkræbrug, store svineprodukter)

- Udtømmende
- Indarbejdet i husdyrbruglov § 16 a

Bilag II: Mindre anlæg til intensiv husdyravl

- For disse projektyper skal der alene gennemføres en miljøkonsekvensvurdering, hvis de vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet (screening)
- Screening indarbejdet i husdyrregulering ved generelle regler, dvs. som udgangspunkt ingen konkrete vurderinger, såfremt beskyttelsesniveauer overholdes

EU-ret på husdyrbrugsområdet (anlæg)

Habitat-direktivet (og fuglebeskyttelsesdirektivet)

- Gunstig bevaringsstatus fsv. angår udpegede, ammoniakfølsomme naturtyper (og visse bilag IV-arter og fugle)
- Varetages via totaldepositionskravet for Kat.1-natur i husdyrgodkendelsesbek.
- Dvs. ingen konkret konsekvensvurdering, som omtalt i art 6, stk. 3, idet tot. Dep. kravet sikrer, at der ikke sker skade
- Dette er i overensstemmelse med direktivet

NEC-direktivet (luftforurening)

- 24% i reduktion 2030 via de ammoniakreducerende tiltag, der indgår i husdyrreguleringen

Har der været eksempler på, at nogle af de nationale regler er blevet tilsidesat af MFKN (eller domstole) pga af EU-retten? (Nej ikke så vidt vides)

IE-direktivet

IE-direktivet afløste IPPC-direktivet i 2012

- Omfatter store husdyrbrug efter (næsten) samme afgrænsning som VVM-direktivet
- Krav om en godkendelsesordning
- Krav om revurdering
- Overholde BAT krav
- Overholde BAT konklusioner
- Mulighed for at opstille BAT ved generelle regler fremfor vilkår i en konkret godkendelse
- Minimumsdirektiv ligesom IPPC-direktivet

Revision af IE-direktivet

Forslag fra Kommission

- Kvæg, svin og fjerkræ omfattet af direktivet fra 150 Livestock Units (LSU)
- DK kunne støtte

... Men sådan gik det ikke. Parlamentet kom med ændringsforslag:

- Kvæg ud af direktivet
 - Genovervejer i 2026
- Godkendelsesgrænser hævet betydeligt:
 - Svin: 350 LSU
 - Æglæggende høner: 300 LSU
 - Andre fjerkræ: 280 LSU
 - Blanding af svin og fjerkræ: 380 LSU
(Meget udviklede omregningsfaktorer)

Revision af IE-direktivet

Husdyr løftes ud af direktivets bestemmelser og over i et særligt kapitel (VIa)

- Særskilte regler for godkendelsesprocedurer, driftsregler, overvågning, håndhævelse, inddragelse, adgang til prøvelse etc., der afløser de tilsvarende regler i kapitel II.

Driftsregler

” fastsætter emissionsgrænseværdierne, grænseværdierne for miljøpræstationer, dertil knyttede overvågningskrav og, hvor det er relevant, spredningspraksis, praksis for forebyggelse og afhjælpning af forurening, ernæringsmæssig styring, fodertilberedning, opstaldning, håndtering af husdyrgødning, herunder indsamling, opbevaring, forarbejdning og spredning, samt opbevaring af døde dyr, og som er forenelige med anvendelsen af den bedste tilgængelige teknik”

Det vi kender fra BAT konklusionerne

Revision af IE-direktivet

Fastsættes af kommissionen ved gennemførelsesretsakt (direktiv i komitéprocedure)

Inden for 2 år efter ikrafttræden af det nye direktiv. Herefter har medlemsstaterne 4-6 år til at implementere driftsreglerne

Det har lange udsigter. Proces starter i Kommissionen i juni

I mellemtiden gælder det eksisterende direktiv

Øvrige ændringer:

- Anlæg der ligger i nærheden af hinanden og drives sammen skal godkendes sammen
- ”Registrering” i stedet for godkendelse

IE-direktivet og BAT

Direktivets BAT-begreb

Der forstås ved:

- »teknik«: både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned
- »tilgængelig«: udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industri sektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår
- »bedste«: mest effektive teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed”.

Ikke meget præcist

- Tydeligt at der ligger et (overordnet) driftsøkonomisk hensyn i det
- Tydeligt at der ligger en proportionalitetsbetragtning i det
- Men grænserne er (meget) uklare, udfyldning er overladt til medlemslandene

IE-direktivet og BAT

BAT konklusioner fra 21. februar 2017

- Udmønter BAT-kravet
- BAT-konklusioner er bindende
- Afløser BREF-dokument, der skulle ”tages i betragtning”
- Men kun så langt som de formulerer bindende krav
- 34 konklusioner om grænseværdier, teknikker, procedurer og retningslinjer for husdyrproduktion
- Meget omfattende og meget tekniske
- Implementeret senest 21. februar 2021, dvs. senest på dette tidspunkt skal de overholdes på danske IE-husdyrbrug (via revurdering hvis ikke på anden måde).
- Indarbejdet i husdyrbruglov/husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som øvrige IE-regler

Danmarks implementering af IE-direktivet

- Folketinget har besluttet, at Danmark skal have et højere beskyttelsesniveau end IE-direktivets mindstekrav
 - Kvæg omfattet og lavere grænser for godkendelse, revurdering og BAT

Før husdyrbrugloven i 2017

- BAT standardvilkår, teknologiblade og driftsvilkår udarbejdet med afsæt i BREF-dokument
- Vejledende emissionsgrænseværdier, der var opnåelige via BAT
- Indgik en tydelig overvejelse om erhvervsøkonomi og proportionalitet, jf. BAT definitionen
 - Højst koste 1% (svin), 1,5% (fjerkræ) og 2% (kvæg) af de samlede produktionsomkostninger og højst 100 kr. kg pr. reduceret ammoniak
- Kommunerne anvendte dette til at fastsætte vilkår om teknologi og driften af den, som sikrede at grænseværdier blev overholdt
- De var vejledende men blev systematisk lagt til grund af Klagenævnet

Danmarks implementering af IE-direktivet

Efter husdyrbrugloven 2017

- Nye reguleringsmodel ift BAT
- BAT standardvilkårenes emissionsgrænseværdier blev indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som bindende krav (og omregnet til m² produktionsareal, fordi man gik over til den såkaldte stipladsmodel)
- Herved gjorde man op med den konkrete vurdering, som alligevel ikke var reel
 - Og man ønskede flere generelle regler og færre konkrete vurderinger
- Godkendelse er baseret på en beregning i hudsdyrgodkendelse.dk og fastsættelse af vilkår om teknologi fra teknologilisten
- Ingen konkret vurdering af niveauet. Den eneste konkrete vurdering på BAT-området er § 26, stk. 5:
 - Hvis BAT kravet ikke er proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift, kan der ske undtagelse

Særligt om implementering af BAT konklusionerne

34 konklusioner om grænseværdier, teknikker, procedurer og retningslinjer for alle (større) driftsgrene

MIM har foretaget en analyse af samtlige, konkluderet og implementeret manglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- BAT 1: Miljøledelse
- BAT 2 a: Korrekt placering af anlægget/husdyrbruget og aktiviteterne (vilkår)
- BAT 2 b: Krav om uddannelse og oplæring af personale
- BAT 2 c: Udarbejdelse af beredskabsplan for håndtering af uventede emissioner og hændelser såsom forurening af vandområder
- BAT 2 d: Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af strukturer og udstyr

Særligt om implementering af BAT konklusionerne

BAT 3-4: Ernæringsmæssig styring – fodringsteknikker med henblik på at reducere udskillelse af kvælstof og fosfor fra IE-husdyrbrug

- **BAT 5: Effektiv vandudnyttelse (vilkår)**
- **BAT 6: Emissioner fra spildevand (vilkår)**
- **BAT 8: Effektiv energiudnyttelse**
- **BAT 11: Støvemissioner**
- **BAT 18 f: Kontrol af beholdernes strukturelle integritet mindst en gang årligt**
- **BAT 20 h: Kontrol af at maskinerne til udbringning af husdyrgødning er i god stand og indstillet til den korrekte dosering**

Så meget som muligt ind i generelle regler

Resten ind i vilkårsbestemmelsen i § 46

Opdatering af BAT krav

Miljøministeriet har bedt AU om at opdatere det faglige grundlag for BAT kravene i lyset af den udvikling, der er sket fra 2010 til i dag

- Staldsystemer, teknologier, emissionsfaktorer, driftsvilkår

IFRO har opdateret de erhvervsøkonomiske omkostninger

Efterfølgende skal der politisk tages stilling til, om der -indenfor rammerne af BAT –begrebet og proportionalitetsprincippet- skal ske en opdatering af de gældende krav

- Dette vil blive indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen
- Vi er langt med det forberedende analysearbejde i Miljøministeriet
- BAT og proportionalitet er altid svært

Opdatering af BAT krav

Materialet fra AU og IFRO er offentliggjort

- Materialet er til Miljøministeriets overvejelse og videre bearbejdning
- Bliver indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som opdaterede BAT-krav, staldsystembeskrivelser og driftsvilkår
- Materialet er ikke til brug for kommunerne i deres praktiske arbejde med BAT i miljøgodkendelserne
 - Hverken nu eller senere
- Men der er nogle spændende resultater i det opdaterede materiale